

ระเบียบการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธี หรือพิธีการต่าง ๆ

ตามที่สำนักพระราชวังได้ประกาศระเบียบการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการต่าง ๆ นั้น ในกาลต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาพระอิสริยยศกิติพระบรมราชวงศ์บางพระองค์ให้สูงขึ้น อีกทั้งรูปแบบการจัดงานและสถานที่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงควรที่จะได้มีระเบียบการบรรเลงดุริยางค์เพื่อความความเคารพรวมอยู่ในฉบับเดียวกัน จึงเห็นควรปรับปรุงระเบียบการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการต่าง ๆ โดยให้ใช้ระเบียบปฏิบัติดังต่อไปนี้แทน

๑. พิธีการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๒. พิธีการที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๓. พิธีการที่จัดกองทหารเกียรติยศสำหรับพระมหากษัตริย์ในอดีตหรือจัดกองทหารเกียรติยศสำหรับบุคคลอื่นด้วย (เช่น เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดพระราชานุสาวรีย์ หรือเสด็จพระราชดำเนินไปงานศพที่มีกองทหารเกียรติยศสำหรับศพ)

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ถ้ามี) หรือแถวทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์รับเสด็จ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี แตรเดี่ยวแตรรับเสด็จ เป่าเพลงคำนับ ๓ จบ

ขณะที่กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์ ถวายความเคารพ โดยดุริยางค์ไม่บรรเลง และเมื่อถึงพิธีการเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อบรรเลงจบแล้วกองทหารเกียรติยศดังกล่าวกลับไป ถ้ายังกลับไม่ได้ก็ให้รออยู่นกว่าจะเสด็จกลับ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ส่วนกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์ ถวายความเคารพ แต่ดุริยางค์ไม่ต้องบรรเลง

๔. พิธีการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ

๔.๑ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติของประเทศนั้น จบแล้วบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ ในกรณีที่ประมุขต่างประเทศเสด็จฯ หรือไปตามลำพัง ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติของประเทศนั้น

๔.๒ ในกรณีที่จัดกองทหารเกียรติยศ ๒ กอง คือกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและกองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศ

๔.๒.๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ถึง ให้กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพพร้อมกันทั้ง ๒ กอง เฉพาะกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพียงกองเดียวบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๔.๒.๒ เมื่อประมุขต่างประเทศเสด็จฯ หรือมาถึง ให้กองทหารเกียรติยศแสดงความเคารพพร้อมกันทั้ง ๒ กอง เฉพาะกองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศเพียงกองเดียวบรรเลงเพลงชาติของประเทศนั้น

๔.๒.๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ กองทหารเกียรติยศทั้ง ๒ กอง ถวายและแสดงความเคารพพร้อมกัน กองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศบรรเลงเพลงชาติของประเทศนั้นก่อน แล้วกองเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๔.๓ ในกรณีที่จัดกองทหารเกียรติศกองเดียว

๔.๓.๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินถึง กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๔.๓.๒ เมื่อประมุขต่างประเทศเสด็จฯ หรือมาถึง กองทหารเกียรติยศแสดงความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติของประเทศนั้น

๔.๓.๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ กองทหารเกียรติยศถวายและแสดงความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติของประเทศนั้นก่อน แล้วจึงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๕. พิธีการที่สมเด็จพระบรมราชินีในรัชกาลอื่น ๆ เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๖. พิธีการที่สมเด็จพระบรมราชชนนีเสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๗. พิธีการที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๘. พิธีการที่สมเด็จพระบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระบรมราชวงศ์ชั้นสมเด็จพระเจ้าฟ้าหรือพระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช พระวรวงษาทีนัดตามาตุ และพระเจ้าหลานเธอ เสด็จฯ เป็นประธาน ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๙. พิธีการที่ผู้แทนพระองค์ปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในงานเสด็จพระราชดำเนิน

๙.๑ ถ้าผู้แทนพระองค์คือสมเด็จพระบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระบรมราชวงศ์ชั้นสมเด็จพระเจ้าฟ้า หรือพระวรชายาในองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช พระวรวงษาทีนัดตามาตุ และพระเจ้าหลานเธอ เมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จมาถึง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการรับเสด็จ และผู้แทนพระองค์เสด็จกลับดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เป็นการส่งเสด็จ

๙.๒ ถ้าผู้แทนพระองค์เป็นบุคคลอื่น เมื่อผู้แทนพระองค์มาถึง ดุริยางค์ไม่บรรเลงเพลงใด ๆ และเมื่อผู้แทนพระองค์ถึงเก้าอี้ที่จัดไว้ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อเสร็จงาน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี และเมื่อผู้แทนพระองค์กลับ ดุริยางค์ไม่ต้องบรรเลงเพลงใด ๆ (หรืออีกแบบหนึ่ง เมื่อผู้แทนพระองค์มาถึงบริเวณงาน ให้ผู้แทนพระองค์ลงจากรถยนต์หลวงเรียบร้อยแล้ว ดุริยางค์จะบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี และเมื่อถึงเวลาที่ผู้แทนพระองค์กลับ ก่อนขึ้นรถยนต์หลวง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ทั้งนี้ ถือว่าเป็นการถวายพระเกียรติและระลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เพราะผู้แทนพระองค์เป็นผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ และทางราชการก็จัดส่งรถยนต์หลวงไปรับ จึงมีความตั้งใจที่จะถวายพระเกียรติอย่างสูง)

๑๐. ในกรณีที่จัดกองเกียรติยศตำรวจหรือลูกเสือ คงปฏิบัติเช่นเดียวกับกองทหารเกียรติยศ

ภาคผนวก
การบรรเลงเพลงเคราฟ
ตามข้อบังคับทหารว่าด้วยการเคราฟ

มาตรา ๓

การบรรเลงเพลงเคราฟ

ข้อ ๑. เพลงเคราฟแบ่งแยกตามชนิดของเครื่องบรรเลง ดังนี้ เพลงเคราฟ

(๑) เพลงเคราฟด้วยแตรวง คือ

ก. เพลงสรรเสริญพระบารมี

ข. เพลงชาติ

ค. เพลงมหาชัย

ง. เพลงมหาฤกษ์

จ. เพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล

(๒) เพลงเคราฟด้วยแตรเดี่ยว คือ เพลงคำนับ

(๓) เพลงเคราฟด้วยขลุ่ยกลอง คือ เพลงมหาชัย

ข้อ ๒. การบรรเลงเพลงเคราฟนั้น มีวิธีบรรเลง ๒ วิธี วิธีบรรเลง

(๑) วิธีบรรเลงเพลงเคราฟของเครื่องบรรเลงประจำแถว

(๒) วิธีบรรเลงเพลงเคราฟของเครื่องบรรเลงที่มีได้ประจำแถว

การบรรเลงเพลงเคราฟทั้ง ๒ วิธีนี้ กระทำเฉพาะเมื่อเครื่องบรรเลงอยู่กับที่และเฉพาะในพิธีเกียรติยศ

สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระบรมราชินี, สมเด็จพระบรมราชชนนี และรัชทายาท ทั้ง ๔ พระองค์นี้ ไม่ว่าในพิธีใด ๆ หรือไม่ก็ดี ต้องบรรเลงเพลงเคราฟถวายเสมอ

ข้อ ๓. เครื่องบรรเลงประจำแถว บรรเลงเพลงเคราฟ เครื่อง
ด้วยเพลงต่าง ๆ แก่ผู้หรือสิ่งซึ่งรับความเคราฟ ดังนี้ บรรเลง
ประจำแถว

(๑) แตรวง บรรเลง

ก. เพลงสรรเสริญพระบารมี สำหรับ

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- สมเด็จพระบรมราชินี

- สมเด็จพระบรมราชชนนี
- รัชทายาท
- พระบรมศพและพระบรมอัฐิ
- ทรงมหาราช, ทรงราชินี, ทรงบรมราชวงศ์, ทรงเยาวราช เวลาหรือซักรุ่งขึ้นลง

ข. เพลงชาติ สำหรับ

- ทรงประจำกองทหาร
- ทรงประจำกองยุวชนทหาร
- ธงชาติประจำสำนักงานของรัฐบาลในขณะขึ้นลง และธงราชนาวีประจำเรือใหญ่ในขณะทำพิธีธงขึ้นลง

ค. เพลงมหาชัย สำหรับ

- พระบรมวงศ์
- ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- ทรงราชวงศ์ เวลาผ่านหรือขึ้นลง
- นายทหารที่มียศ จอมพล จอมพลเรือ หรือจอมพลอากาศ

ง. เพลงมหาฤกษ์ สำหรับผู้หรือสิ่งอื่นซึ่งมิได้กล่าวใน ก. ข. ค.

จ. เพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล สำหรับธงประจำกองทหารในงานพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล

(๒) แตรเดี่ยว เป่าเพลงค่านับอย่างเดี่ยวแต่ต่างกันด้วยจำนวนนับ ดังนี้

ก. เป่า ๓ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งแตรวงต้องบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงชาติ

ข. เป่า ๒ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งแตรวงบรรเลงเพลงมหาชัย

ค. เป่า ๑ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งแตรวงบรรเลงเพลงมหาฤกษ์และในพิธีเปลี่ยนกองรักษาการณ์

(๓) ขลุ่ย กลอง บรรเลงเพลงมหาชัยถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระบรมราชินี, สมเด็จพระบรมราชชนนี และรัชทายาท และในพิธีเปลี่ยนกองรักษาการณ์

อนึ่ง ถ้าแถวทหารนั้นๆ มีเครื่องบรรเลงหลายประเภท ให้เป็นหน้าที่ของแตรวง ถ้าไม่มีแตรวงให้เป็นหน้าที่ของแตรเดี่ยว ส่วนขลุ่ย กลองนั้นใช้บรรเลงแต่เฉพาะไม่มีเครื่อง

บรรเลงอื่น ๆ เว้นแต่การบรรเลงเพลงเคารพเมื่อขณะเปลี่ยนกองรักษาการณ์ ถ้ามีแตรวงเดียวให้เป็นหน้าที่ของแตรเดี่ยว ถ้าไม่มีแตรเดี่ยวให้เป็นหน้าที่ของขลุ่ย กลอง ส่วนแตรวงบรรเลงเฉพาะเมื่อรับส่งธงประจำกอง

ข้อ ๔. เครื่องบรรเลงที่มีได้ประจำแถว	บรรเลงเพลงเคารพ	เครื่อง
เช่นเดียวกับเครื่องบรรเลงประจำแถว	แต่บรรเลงเฉพาะ	บรรเลง
		ไม่มีประจำแถว

(๑) ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระบรมราชินี, สมเด็จพระบรมราชชนนี และรัชทายาทเมื่อเสด็จฯ เข้ามายังที่นั้น และเมื่อเสด็จฯ กลับหรือเมื่อเสด็จฯ ผ่าน

(๒) บรรเลงเพลงเคารพอื่น ๆ เพื่อเป็นเกียรติยศตามกำหนดนั้น ๆ

*****